

การยอมรับกิจกรรมการพนันของชุมชนที่มีลักษณะพิเศษแห่งหนึ่ง ของจังหวัดในภาคใต้ตอนบน

The Acceptance of Gambling Activities of a Special Community in a Province in the Upper- Southern

รงค์ บุญสวยขวัญ¹ | Rong Boonsuaykhwan

Received : 1 สิงหาคม 2561

Revised : 16 สิงหาคม 2561

Accepted : 22 สิงหาคม 2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาการยอมรับกิจกรรมการพนันในชุมชนที่มีลักษณะพิเศษแห่งหนึ่งของจังหวัดภาคใต้ตอนบน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกิจกรรมการพนันในสังคมลักษณะพิเศษบ้านหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ตอนบน โดยใช้วิธีการวิจัยจากการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการพรรณนา การจำแนกประเภทและอธิบายเชิงตีความจากพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมการพนันในชุมชนนี้ดำรงอยู่ด้วยการยอมรับแบบสยบสมยอมต่อพฤติกรรมของผู้เล่นพนันและเจ้ามือพนัน ผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพนัน

อย่างไรก็ดี การยอมรับแบบสยบยอมกับกิจกรรมการพนัน มี 2 กลุ่มคนกล่าวคือ กลุ่มแรกการยอมรับต่อผู้ที่เป็นเจ้ามือเป็นการยอมรับแบบสยบสมยอมมาจากปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยการครอบครองตำแหน่งทางการเมือง เป็นเพราะว่าผู้เป็นเจ้ามือการพนันหรือสมาชิกในครอบครัวเจ้ามือที่มาจากเลือกตั้งในชุมชน 2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจเพราะว่าผู้เป็นเจ้ามือการพนันหรือสมาชิกในครอบครัวครอบครองโอกาสในการ

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นักวิชาการอิสระ

แสงหารายได้ให้กับครัวเรือนได้มาก 3) ปัจจัยการครอบครองตำแหน่งของสถาบันศาสนา ผู้เป็นเจ้าของมือเป็นศาสนิกที่เข้าร่วมกิจกรรมศาสนาตามปกติ 4) ปัจจัยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้เป็นเจ้าของมือการพนันดำเนินชีวิตปกติในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนบ้าน การไปร่วมงานกับกิจกรรมของชุมชนได้ตามความเชื่อที่หลากหลายของชุมชน

สำหรับกลุ่มที่สอง การยอมรับต่อผู้เล่นการพนันถือว่าการยอมรับแบบสยบสมยอมเช่นเดียวกัน เพราะผู้คนจำนวนมากของชุมชนนี้เล่นพนันจนเป็นแบบแผนพฤติกรรมรวมหมู่หรือเป็นค่านิยมสำคัญที่ดำรงอยู่และร่วมกันใช้เป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพราะมีปัจจัยคือ 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เป็นเพราะว่ายังไม่มีผู้เล่นการพนันได้ต้องขายบ้าน ขายสมบัติทรัพย์สินเพราะการแพ้ในการเล่นพนัน 2) ปัจจัยในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้ดำเนินชีวิตปกติในการร่วมกิจกรรมงานของเพื่อนบ้าน

คำสำคัญ : การพนัน ชุมชน สังคม

Abstract

This research aimed to 1) study the acceptance of gambling activities of a special community in a province in the upper-Southern and 2) study determinant factors of the acceptance of gambling activities of a special community in a province in the upper-Southern. Research methods were used by interviewing key-informants and observation. The data was analysed using descriptive analysis, typological analysis, interpretive analysis, and observed by repeated behaviors with showing case studies. The results of the research in Gambling activities of a special community were arise and exist with the processes of social interaction which were submissive to gamblers and gambling hosts.

First group, the submission to the gambling hosts, is the submission which was affect by 1) domination of political position factor which every gambling hosts were in the political position in local election; 2) economical factor which the gambling hosts or their family members had dominated the great opportunity of household income. 3) the factor of domination of religious position which the gambling hosts who participated in religious regularly; 4) social interaction factor which the gambling hosts practiced their life normally as well as to the other neighborhoods.

Second group, the acceptance to gamblers was also the submission according to many people in this community having their role in gamble as the collective behavior or value to be lived together which is the interaction activity. This effects to the submission of this activity though it was not relevant to the norm of state power and religious power. According to these factors; 1) economical factor, no gamblers who sold their home or property due to losing the gamble directly and 2) social interaction factor, they lived normally with their neighborhoods.

Keywords : Gambling, Community, Social

บทนำ

การยอมรับกิจกรรมทางสังคมของชุมชนหรือบ้านหนึ่งๆ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยเงื่อนไขที่แตกต่างหลากหลายตามบริบทของบ้าน การยอมรับจึงมาจากความเชื่อและค่านิยมของชุมชนกลายเป็นกิจกรรมที่สืบทอดและเป็นแบบแผนกิจกรรมในสังคมชุมชนบ้านนั้น ในเชิงแนวคิด “การยอมรับ” เป็น “กระบวนการทางสังคม” มีลักษณะเป็นอำนาจ

ทางสังคมหรืออำนาจสาธารณะ กล่าวได้ว่าการยอมรับหรือการยินยอมในมิติการเมืองจะสัมพันธ์กับพลังอำนาจที่ทำให้ได้ตำแหน่ง ในมิติทางสังคมวิทยาการยอมรับเป็นกลไกที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันได้ เช่นนี้ การยอมรับหรือการยินยอมอันเป็นกระบวนการทางสังคมที่มาจากปัจจัยเหตุที่น่าสนใจศึกษา อันสะท้อนนัยแห่งอำนาจของชุมชนหรือหมู่บ้านผ่านกิจกรรมของบ้าน กิจกรรมนี้จึงเป็นกลไกทางสังคมด้วย

แน่นอนว่า กิจกรรมทางสังคมบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมเชิงบวกหมายถึงสอดคล้องกับความคิดความเชื่อหลักหรือกระบวนทัศน์หลักของสังคม หรือสัมพันธ์กับคำสอนหรือความเชื่อทางศาสนา หรือกฎระเบียบ หรือสัมพันธ์กับแนวนโยบายของรัฐก็จะมีปัญหาในการยอมรับของสมาชิกในสังคมหรือบ้าน ในขณะที่บางกิจกรรมทางสังคมที่ตรงกันข้ามหรือแย้งกับความเชื่อ คำสอนศาสนา และกฎหมายของรัฐ หรือกิจกรรมที่เอนออกจากบรรทัดฐานที่ยอมรับกันในทางสากล แต่ยังเป็นกิจกรรมทางสังคมที่ขับเคลื่อนอยู่ในบ้านหรือสังคมนั้นๆ ทั้งการยอมรับและการไม่ยอมรับหรือการดำรงอยู่ควบคู่กับพลวัตรของบ้านหรือชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป

กิจกรรมการพนันเป็นกิจกรรมทางสังคมที่เอนไถ่ดำรงอยู่ในบ้านหรือชุมชนที่มีลักษณะพิเศษ หรือเป็นบ้านหรือชุมชน โดยเฉพาะสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม เช่น บ้านหรือชุมชนที่มีลักษณะเด่นทางชาติพันธุ์ ความหลากหลายทางศาสนา ความเชื่อทางสังคมที่ตั้งของบ้านหรือชุมชน อาชีพของสมาชิกที่มีความหลากหลาย ทั้งเกษตรกรรม รับจ้างอิสระ รับจ้างในหน่วยธุรกิจ ค้าขาย เป็นต้น นับว่าเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่พบเห็นได้อย่างชัดเจน เป็นกิจกรรมที่อยู่ร่วมกันได้ท่ามกลางความสอดคล้องและแย้งกับบรรทัดฐาน ความน่าสนใจจึงอยู่ที่ว่าบ้านหรือชุมชนการยอมรับให้มีกิจกรรมการพนันได้หรือการประนีประนอมในหย่อมบ้านหรือชุมชนได้ท่ามกลางชุมชนที่มีลักษณะพิเศษนี้

ดังนั้น ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ในหย่อมบ้านที่มีกิจกรรมการพนันดำรงอยู่บนพื้นฐานของลักษณะพิเศษเป็นพหุลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม เพราะมีทั้งอัตลักษณ์และความหลากหลายในบริบทของบ้าน เหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่น่าพิศวงพิจารณาในขณะที่เป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างมั่นคงและมีความเติบโตมากขึ้นในหย่อมบ้าน แสดงให้เห็น

ว่ามีกิจกรรมการพนันเป็นกิจกรรมทางสังคมที่มีการยอมรับ หรือการประนีประนอมให้เกิดขึ้นกับความเป็นลักษณะพิเศษของหย่อมบ้าน จึงต้องการศึกษาว่าดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและเติบโตนั้นต้องมีปัจจัยเงื่อนไขอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับกิจกรรมการพั่นในชุมชนที่มีลักษณะพิเศษแห่งหนึ่งของจังหวัดภาคใต้ตอนบน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกิจกรรมการพั่นในสังคมลักษณะพิเศษบ้านหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ตอนบน

กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาเพื่อการอธิบายการยอมรับการเล่นพนันของสมาชิกในสังคมพิเศษนี้มีแนวคิดที่ใช้อธิบายที่ความแตกต่างกันของระดับหรือความเข้มของการยอมรับ ประการแรก การยอมรับโดยฉุขฎฐิ (Consensus) เป็นการยินยอมหรือยอมรับโดยสนิทใจ ยอมรับโดยไม่กังขา ไม่กังวล ปราศจากความสงสัย ประการที่สอง ความอดทนหรืออดกลั้น (Tolerance) เป็นการยอมรับอย่างใจกว้าง ภายในขอบเขตหรือเงื่อนไขหนึ่งหรืออนุญาตให้มีให้เกิดขึ้นได้ภายในขอบเขตหรือเงื่อนไขหนึ่ง ประการที่สาม การยอมรับแบบยินยอมแบบสมยอม (Submissive) เป็นการยอมรับแบบต้องอยู่ให้ได้ หรือยอมรับเพราะอยู่ให้ได้ ดังคำอธิบายต่อไปตามลำดับ ดังนี้

การยอมรับโดยฉุฉฉฉ (Consensus) เป็นการยอมรับที่มาจากบรรทัดฐานความคิด ความเชื่อ ประเพณี วิธีหรือระบบหรือแบบแผนที่ปฏิบัติสืบทอดมาแล้ว การยอมรับที่มีพลังอำนาจเพราะสามารถควบคุมหรือการครอบงำ การยอมรับโดยฉุฉฉเป็นกระบวนการทางจิตเพราะถึงระดับความรู้สึกและจิตใจด้วย ทั้งนี้ การยอมรับโดยฉุฉฉเกิดขึ้นทั้งการยอมรับโดยธรรมชาติกับปรากฏการณ์ ความคิด ความเชื่อที่มีอยู่แต่เดิม

การยอมรับจากเงื่อนไขใหม่ที่มีการจัดการให้เป็นไปตามความปรารถนาและบรรทัดฐานของสังคมการเมือง จึงเป็นการยอมรับโดยไม่ต้องกังขาหรือข้อโต้แย้งสงสัย

ความอดทนหรืออดกลั้น (Tolerance) ของบุคคล ในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งยอมรับกับปรากฏการณ์ ความคิด ความเชื่อ เงื่อนไขต่างๆ ที่ดำรงอยู่และทำกิจกรรมในขอบเขตที่รับได้ อนุญาตให้มีได้ เป็นการยอมรับที่ไม่สัมพันธ์ประเด็นทางศาสนา แต่ต้องอดทนให้เกิดขึ้น ให้ดำรงอยู่ได้ในขอบเขตที่ยอมรับได้ การอดทนหรืออดกลั้นในการปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์อื่นๆ จากความคิดอื่นๆ ความเชื่ออื่นๆ ปรากฏการณ์อื่นๆ แม้ว่าจะจะแตกต่างและมีลักษณะไม่สัมพันธ์กับความคิดความเชื่อและการปฏิบัติแบบเดิมหรือแตกต่างกันในการดำรงชีวิตในสภาวะที่เป็นวิถีชีวิตปกติ เป็นพฤติกรรมการยอมรับอย่างอดทนทั้งที่แตกต่างหรืออาจจะไม่พอใจ

การยอมรับแบบสยบสมยอม (Submissive) เป็นการยอมรับของบุคคลต่อความคิดหรือความเชื่อ ปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ หรือการปฏิบัติหนึ่งๆ แม้ว่าจะจะไม่เห็นด้วยอย่างสิ้นเชิงหรือไม่เห็นด้วยเป็นบางส่วน เพราะเงื่อนไขที่ต้องอยู่ให้รอด หรืออยู่ให้ได้ หรือแลกเพื่อความอยู่รอด

ทั้งนี้ จากกรอบแนวคิดเพื่อการอธิบายการยอมรับพฤติกรรมการเล่นพนันโดยมีเหตุเงื่อนไขปัจจัยทางสังคมหลากหลายภายใต้บริบทของชุมชนที่มีลักษณะพิเศษทั้งนี้ เงื่อนไขปัจจัยการยอมรับกิจกรรมการพนันที่สังเคราะห์จากประสบการณ์การวิจัยเชิงพื้นที่หรือการวิจัยชุมชนของผู้วิจัยเองเกี่ยวกับการวิจัยการพนัน (รงค์ บุญสวยขวัญ, 2556 และ 2558) และงานวิจัยชุมชนอื่นๆ (ณรงค์ บุญสวยขวัญ, 2544 และ 2549) สรุปโดยประเด็นเงื่อนไขปัจจัยการยอมรับเป็นผลมาจากปัจจัยต่างๆ เป็นต้นว่า 1) ปัจจัยการทางสังคม 2) ปัจจัยการครอบครองอำนาจในพื้นที่หรือการครอบครองตำแหน่งทางการเมือง 3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ 4) ปัจจัยในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ปัจจัยการทางสังคม คือ การครอบครองตำแหน่งในสถาบันทางศาสนาและกระบวนการทางศาสนา หรือการมีตำแหน่งในสถาบันทางศาสนา การมีบทบาทที่ครอบงำ

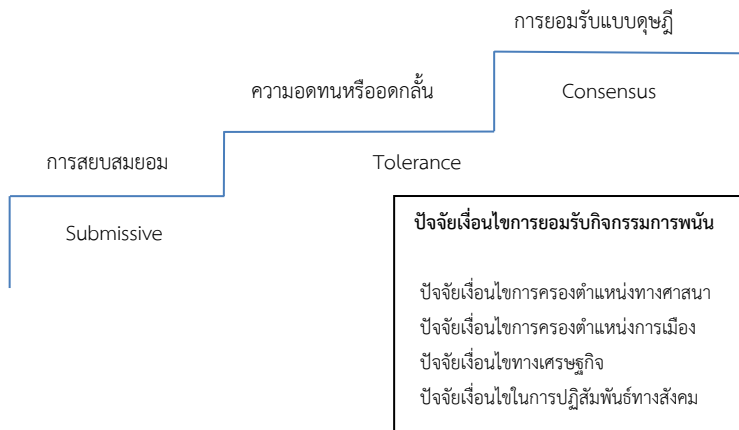
ความคิด ความเชื่อให้เป็นแหล่งที่มาของการยอมรับ ทำให้บุคคลในโครงสร้างของสถาบัน ศาสนา ปฏิบัติอย่างไรก็อาจจะไม่มีใครโต้แย้ง นอกจากนี้ ยังหมายถึงกิจกรรมทางสังคม บางประเภทที่ส่งผลต่อความคิดความเชื่อ ความศรัทธา ที่ดำรงอยู่และมีกิจกรรม พิธีกรรม หรือกิจกรรมทางสังคม

ปัจจัยการครอบครองอำนาจในพื้นที่หรือการครอบครองตำแหน่งการเมืองใน ชุมชนท้องถิ่น คือการครอบครองตำแหน่งทางการเมืองที่มีอยู่ในระดับชุมชนหรือสังคม จากการรัฐสถาปนาอำนาจและโครงสร้างอำนาจของรัฐลงสู่ชุมชน สามารถสร้างการ ยอมรับจากผู้อื่นในการปฏิบัติกิจกรรมทางสังคมอื่นๆ ไม่ว่าจะสัมพันธ์กับบรรทัดฐานทาง สังคมและกฎระเบียบของราชการหรือไม่ก็ตาม

ปัจจัยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ เป็นเงื่อนไขปัจจัยที่มาจากฐานคิดที่ว่าพลังอำนาจ ทางเศรษฐกิจที่มาจากการครอบครองทรัพยากรทางการผลิต และมีจำนวนมากหรือ ปริมาณสูงกว่าสมาชิกอื่นในสังคม นอกจากนี้บทบาทหรืออิทธิพลในกระบวนการ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างการยอมรับทางสังคมขึ้นมาได้

ปัจจัยเงื่อนไขในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นวิถีของผู้คนที่มีลักษณะพิเศษใน สังคมหรือชุมชน ที่ปฏิบัติตนเองและการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกอื่นๆ วิถีที่มีลักษณะพิเศษ เหล่านั้นสามารถสร้างการยอมรับต่อสมาชิกในสังคม หรือมีคุณค่ายิ่งในระดับพื้นที่หรือ จุลภาค ดังนั้น วิถีชีวิตที่มีลักษณะพิเศษ คือคุณลักษณะพิเศษที่น่าเชื่อถือ จึงได้รับการ ยอมรับ

จากการสังเคราะห์แนวคิดข้างต้นผู้วิจัยนำไปสร้างเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 แสดงการประยุกต์การใช้แนวคิดอธิบายการยอมรับของการมีกิจกรรมการพนัน

วิธีการวิจัย

การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลักในหมู่บ้านหนึ่ง การสังเกตการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการพรรณนาความ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์และกรณีตัวอย่าง การวิเคราะห์แบบจำแนกประเภท และการตีความจากพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนที่เกิดซ้ำๆ

ข้อค้นพบ

หมู่บ้านหรือชุมชนที่เป็นพื้นที่ศึกษาเป็นชุมชนที่มีลักษณะพิเศษแห่งหนึ่งของจังหวัดในภาคใต้ตอนบน ประชากรนับถือศาสนาพุทธและอิสลามเกือบประมาณเท่าๆ กัน ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดและสถานที่สำคัญของจังหวัดประมาณ 2500 เมตร บ้านนี้มีอายุประมาณตอนต้นรัตนโกสินทร์หรือไม่น่าจะเกิน 200 ปี ปัจจุบันชุมชนหรือบ้านนี้มีจำนวนครัวเรือน 247 ครัวเรือน ประชากรจำนวน 1,227 คน เป็นลักษณะความเป็นพหุสังคม คือ ประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามจำนวน 176 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ

54.32 จำนวนครัวเรือนที่เป็นชาวพุทธ จำนวน 148 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 45.68 แต่วิถีชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันเกาะเกี่ยวกันอย่างลงตัวที่ไม่มีความรุนแรงใดๆ มีเพศหญิงในวัยทำงานจำนวนมากกว่าผู้ชาย กล่าวคือ วัยแรงงานของบ้านพบว่าในช่วงวัย 30 - 59 ซึ่งมีมาร้อยละ 42.16 หรือหากรวมช่วงวัย 20-29 ปี เข้าไปด้วยก็จะประมาณการวัยแรงงานมีถึงร้อยละ 54.83 แต่ที่น่าสังเกต คือ วัยแรงงานผู้หญิงกับวัยแรงงานผู้ชายจะมีจำนวนเท่าๆ กัน คือร้อยละ 50.45 และร้อยละ 49.54 โดยที่ผู้ชายทำงานรับจ้างทั่วไป ในบ้านการรับจ้างในเมือง เช่นเดียวกับผู้หญิงทำให้วัยแรงงานบางส่วนทำงานรับจ้างในเมือง เป็นชุมชนที่เปลี่ยนผ่านจากชุมชนคนทำนาสู่การเป็นลูกจ้างในระบบการค้าของเมือง เพศหญิงในส่วนที่เป็นแม่บ้านใช้แรงงานรับจ้างที่ครัวเรือนปอกหรือปรับแต่งสินค้าเกษตรที่มาจากพ่อค้าคนกลางนำมาจากตลาดในเมือง สำหรับผู้ชายวัยคนทำงานที่มีสองช่วงวัยคือช่วง 20-29 ปี และ 30-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.61 ทำงานแรงงานรับจ้างอิสระ แรงงานรับจ้างในการก่อสร้าง

การพนันในบ้าน กับบ้านแห่งการพนัน

ส่วนสถานการณ์การพนันมีลักษณะเป็นพื้นที่พิเศษ คนพิเศษ นั่นคือ ความเป็นพื้นที่พิเศษของชุมชนหรือบ้านที่ศึกษานี้มีธรรมเนียมหรือเป็นเหมือนจารีตชุมชนที่ปฏิบัติกัน คือ ไม่มีพื้นที่ที่เรียกว่า “บ่อน” ไม่ว่าจะเป็นไฟ โปปิ่น อันเป็นประเภทพนันที่นิยมในพื้นที่ภาคใต้หรือเป็น เช่นเดียวกับสนามวัวชนก็ไม่มี และก็ไม่มีใครเลี้ยงวัวชนเพื่อชนแต่เป็นพื้นที่ที่ปลูกหญ้าไว้ขาย แต่พื้นที่เล่นพนันกลับกลายเป็นที่บ้านหรือครัวเรือนสถานที่ราชการ พื้นที่พนันที่เป็นร้านน้ำชา เล่นพนันอยู่ 5 ร้านในจำนวน 6 ร้าน ที่บ้านคือการเล่นพนันหอย และหอยหุ่นของแม่บ้าน ส่วนร้านน้ำชา ก็จะเป็นการเล่นพนันแทงบอล ร้านน้ำชา ก็จะแปรสภาพเป็นสนามแข่งนกกรงหัวจุกชิงรางวัล และที่ว่าการ อบต. หรือศูนย์ราชการของตำบลเป็นพื้นที่ที่พนักงานของ อบต. ซื้อขายหอยหุ่น

คนพิเศษเป็นลักษณะของสมาชิกในบ้านที่เล่นพนันหอยหอยหุ่นและหอยมีลักษณะพิเศษเพราะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของผู้เล่นพนัน

ซึ่งผู้คนทั่วไปให้ยอมรับบทบาทในบ้าน โดยเฉพาะคนพิเศษในประเด็นนี้จะแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ คนพิเศษในความหมายนี้เป็นบุคคลปกติในฐานะสมาชิกของบ้าน แต่เล่นพนัน หุ่นจนเป็นที่รับรู้ รู้จักของทุกคน นั่นคือ การยอมรับของสังคมต่อบทบาทของคนพิเศษโดยมีกรณีศึกษา คือ ลุงโส หรือ ตาหมอไฟ

ลุงโส หรือ ตาหมอไฟ มีอายุประมาณ 65 ปี เป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาเดิมในบ้านนี้มาแต่กำเนิด เป็นบุคคลที่มีญาติมาก มีที่ดินและบ้านที่มั่นคงของตนเอง โดยมีที่ดินอยู่ใกล้บ้านนี้ ใกล้เมืองมากถึงประมาณ 400 ตารางวาหรือ 1 ไร่ ตั้งใกล้หมู่บ้านจัดสรรที่มีราคาแพงและที่ดินที่มีราคาแพงกว่าไร่ละ 5 ล้านบาท โดยมีลูก 5 คน มีลูกสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรับราชการที่ต่างจังหวัด ส่วนลูกชายคนหนึ่งเป็นลูกจ้าง อบต. ที่มีหลานเขยเป็นนายก อบต. โดยมีน้องชายเป็นผู้ค้าศาสนา ส่วนตัวลุงโสในอดีตเป็นลูกจ้างของส่วนราชการในเมือง เป็นบุคคลที่เล่นพนันห่วย โดยเฉพาะห่วยวงดที่เล่นทุกวงดๆ ละ ไม่ต่ำกว่า 1000 บาท ส่วนห่วยหุ่นเล่นบ้างแต่ไม่มากนัก การเล่นห่วยวงดวันที่ 1 และวันที่ 16 นี้ แต่ลุงโสจะเล่นหรือซื้อห่วยกันกับผู้ขายในเมือง จนเป็นที่รับรู้ของบุคคลทั่วไป คือ การแสวงหาตัวเลขจากการไ้ห่วย ที่ร้านน้ำชาประจำในเมืองที่มีการไ้ห่วยจากสำนักต่างๆ ที่นำมาสรุปขึ้นป้ายไ้ตลอดมากกว่า 20 ปี และลุงโส คือสมาชิกคนหนึ่ง of ร้านน้ำชาที่มานั่งแล้วคำนวณเลขห่วยในหมื่นนักพนันห่วยที่รับรู้กันทั้งในเมืองและบ้านแห่งนี้ตั้งแต่ยังเป็นลูกจ้างของส่วนราชการ ปัจจุบันก็ยังปฏิบัติเช่นนี้ต่อเนื่อง เป็นที่รับรู้ของทุกคนว่าเป็นเหมือน “คัมภีร์ห่วย” คนหนึ่งของบ้าน ในวิถีชีวิตปัจจุบันนี้ ตอนเช้าก็เดินทางไปสวนที่ที่ดินที่มีราคาแพง เพื่อปรับปรุงพื้นที่ตากถางหญ้า ปลุกพืชผักเช่นเดียวกับตอนเย็นๆ ทุกๆ วัน เป็นการปฏิบัติตนเหมือนกับการเล่นห่วย เพราะช่วงเวลาว่างจากการลงพื้นที่สวนดังกล่าวแล้วก็อยู่บ้านรับประทานอาหารจากนั้นต้องเดินทางไปร้านน้ำชา เพื่อหาเลขจากการไ้ห่วยในเมือง ที่มีสมาชิกประจำเดินทางมาร่วมสมทบจนเป็นวิถีชีวิต และเป็นที่รับรู้ของสมาชิกในบ้านเช่นเดียวกัน

ผู้หญิง กับการเล่นห่วยหุ่น ผู้หญิงที่เป็นแม่บ้าน อายุ 30 - 59 ปี มีจำนวน 324 คน หรือ ร้อยละ 26.40 ของประชากร คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มหลักในการเล่นพนันห่วยและ

หอยหุ้น ที่ชาวบ้านเรียกว่า “แทงเบอร์” ที่มีทั้งเบอร์หุ้นประจำวัน หรือ “เบอร์หุ้น” และ เบอร์ของกองสลากที่ออกทุกวันที่ 1 และ 16 ทุกๆ เดือน หรือ “เบอร์รัฐบาล” โดยเฉพาะ การเล่นหอยหรือแทงเบอร์หุ้นนั้นกล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมการเล่นของแม่บ้านมีแนวโน้ม สูงมาก สัมพันธ์กับคนขายหอยหรือเจ้ามือจะเป็นผู้หญิงทั้งหมดในบ้าน หอยหุ้นจึงเป็น กิจกรรมที่ตอบสนองการเล่นพนันของสตรีเพศ โดยมีบุคคลที่เล่นหอยหุ้นที่เป็นเหมือนคน พิเศษ อันเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของบ้านที่ชาวบ้านให้การยอมรับ เช่นเดียวกับการเล่น หอยรัฐบาลที่ผู้ขายนิยมเล่นก็มีบุคคลที่เป็นเหมือนสัญลักษณ์หรือเป็นคัมภีร์หอยประจำ บ้าน โดยมีกรณีศึกษา คือ กะด้า

กะด้า เป็นบุคคลที่มีอายุประมาณ 58 ปี เป็นหนึ่งตัวอย่างของสตรี ที่อยู่บ้าน เล่นพนันหอยหุ้น จนเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของหอยหุ้นคนหนึ่งของบ้านนี้ เป็นสตรีใน ศาสนาหนึ่งที่ใช้ชีวิตตามแบบเพศสภาพ โดยเป็นเพศชาย หรือ Tom boy เป็นนักพนัน หอยหุ้นตัวยงเล่นพนันหอยงวดของรัฐบาลด้วย ในส่วนของการเล่นหอยหุ้นนั้นเล่นทุกวัน หลังจากว่างจากการให้วักกินหญ้า หรือว่างจากการไปวาดแผนโบราณที่เป็นแหล่งรายได้ เป็นบุคคลที่มีมาจากครอบครัวนักการศาสนาหลายคน กะด้า เป็นเหมือนปัจจัยเงื่อนไข ในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพราะเธอเป็นนักพนันที่มีการเล่นหอยหุ้นและหอยรัฐบาลหรือ หอยงวดทุกคน การเล่นหอยหุ้นเคยถูกติดต่อน้องกัน 2 สัปดาห์ จนสามารถนำเอาเงินนี้ ไปซื้อเครื่องสูบน้ำราคาเกือบหมื่นบาทได้เมื่อหลายปีที่ผ่านมา และไม่เคยแพ้จนขายของ ในบ้าน หรือแพ้จนเดือนร้อนใคร เช่นเดียวกับเล่าถึงคนในบ้านนี้ที่เล่นหอยหุ้นว่า

“คนหญิงเล่นเพ เล่นทุกคน” หรือ

“เฝ้าบ้านไม่รู้จะทำหริย”

“ซื้อเบอร์ ไม่เดือนร้อนใคร”

“ถ้าแพ้มากๆ ก็หยุดเสีย”

การเล่นหอยหุ้นของกะด้าจะมีทีมที่ซื้อหอยตามประมาณ 7 คน โดยกะด้ามี หน้าที่จัดหาตัวเลขเด็ดเพื่อเล่นหอยในแต่ละรอบ เล่นวันละ 4 รอบ ได้แก่ รอบ 10.00 น. รอบที่สอง 12.30 น. รอบที่สาม 14.30 น. และรอบที่สี่ 16.30 มีแบบแผนเหมือนกัน คือ

จะซื้อตุลหหรือ เลขละ 10 บาท แต่จำนวนมากเลข เล่นทุกรอบตามโทรศัพท์น คือ ด้วยแบบแผนการจัดการตัวเลขคือ เลขเด็ดที่จะนำมาประกอบการตัดสินใจซื้อ คือ 1) ลาก 2) ดาวโจนส์ 3) เมย์ 4) เลขปิด เพื่อซื้อกับเจ้ามือในบ้าน อย่างไรก็ตาม การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของกะด้า เป็นสมาชิกของบ้านที่มีให้การกล่าวถึงมาก เป็นที่กล่าวขานทั้งในฐานะบุคคลกำหนดเพศสภาพ และเล่นพนัน แต่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านที่ดีมาก สนับสนุนกับทุกคน สามารถเดินทางไปนั่งคุยและสนทนากับเพื่อนบ้านได้ทุกบ้าน

ส่วนวัยรุ่นกับการพนันกาบอล พบว่าเป็นกลุ่มวัยรุ่น ถึงวัยทำงาน มีวิธีการเล่นพนันฟุตบอล 2 วิธี วิธีแรก ผู้ชายพนันบอลจะซัปรถมอเตอร์ไซด์วิ่งเพื่อนำส่งใบกาบอลไปส่งให้ผู้เล่นที่เป็นขาประจำถึงบ้าน ในเวลาตอนบ่าย ประมาณ 15 นาฬิกา เป็นต้นไป วิธีที่สอง ผู้เล่นสามารถไปรับใบกาบอลได้ที่ร้านน้ำชาได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะในเวลาเย็นประมาณ 17 นาฬิกา ที่ร้านน้ำชา และร้านน้ำชาและร้านค้ากลางบ้าน โดยมีกรณีศึกษา คือ โทหล้า

โทหล้า อายุ 65 ปี เป็นบุคคลที่มาจากสายตระกูลใหญ่ที่สำคัญของบ้านที่ครองตำแหน่งผู้นำศาสนาและตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และมีน้องชายเป็นกรรมการศาสนาสถานของบ้าน โดยที่โทหล้าเป็นบุคคลที่เหมือนสัญลักษณ์การทำงานจ้างของบ้าน เพราะเป็นแรงงานมีฝีมือ ทำงานช่างก่อสร้างที่โด่งดังทั้งในบ้านและในเมือง เพราะสามารถจัดหางานก่อสร้าง แบบเหมางานก่อสร้างทั้งงานปูนและงานไม้ สร้างบ้าน อาคารทั้งในเมือง บ้านอื่นๆ หรือในบ้านแห่งนี้มีตลอดปี ยึดอาชีพนี้มานานกว่า 40 ปี จึงเป็นเหมือนนายช่างใหญ่ของบ้านที่มีงานก่อสร้างแล้วมาจ้างให้คนทำงานในบ้านไปทำงานก่อสร้างรายวัน โทหล้าจึงเป็นเหมือนนายหัว ที่มีความสำคัญยิ่ง อีกทั้งยังมีลูกสาวเปิดร้านขายของชำที่ใหญ่เป็นอันดับสองของบ้าน ตั้งริมทางสายหลักของบ้าน โดยมีศาลาที่พักนั่งของผู้คนเดินทางไปมาหรือยามว่าง ยามพักผ่อนมานั่งพูดคุย เป็นเหมือนศาลากลางบ้าน ที่ตั้งที่ริมทางหลักในยามเย็นประมาณ 18 นาฬิกา จะมีการนำใบกาบอลของโต๊ะบอลจากตลาดในเมืองประมาณ 300 ใบ มาวางไว้ที่ศาลาอันเป็นสถานที่ขายของชำด้วย พร้อมกับวัยรุ่นซัปรถมอเตอร์ไซด์มารับใบกาบอล ที่วางในกล่องกระดาษขนาด A4 กลับไปบ้าน แล้วกลับ

มาพร้อมกับใบกาบอล ที่มีเงินเสียแบบพร้อมมาวางไว้ประมาณ 21 นาฬิกา จากนั้นจะมีบุคคลจากโต๊ะบอลในเมืองมารับใบกาบอลพร้อมเงินสดที่แนบไว้ในกล่องกระดาษกลับไป ทุกขั้นตอนนี้อยู่ในสายตาและการดูแลของโกหล่า พร้อมกับภรรยาและลูกเขย ในส่วนของโกหล่าเองกาบอลทุกคืนคืนละประมาณ 10 คู่ หลังจากนั้นก็จะขับรถมอเตอร์ไซด์ไปร้องเพลงคาราโอเกะในเมืองเกือบทุกคืน จะกลับมาบ้านประมาณเที่ยงคืน ในทางเศรษฐกิจนั้น โกหล่ามีความมั่นคง เพราะเป็นนายช่างที่มีฝีมือในการก่อสร้าง มีงานก่อสร้างทั้งปีจึงมีรายได้จากการเป็นนายช่างที่รับเหมาก่อสร้างต่อเนื่อง สามารถสร้างให้น้องชายเป็นนายช่างที่มีงานทั้งปีอีกคนหนึ่ง จึงเป็นบุคคลของบ้านที่ทั้งเที่ยว ดื่ม และเล่นพนัน โดยมีภรรยาเป็นบุคคลที่ชอบเล่นหวยหุ้นมาก ศาลาที่บ้านจึงเป็นสถานที่ๆ จัดเลข หวยหุ้น และมีรายได้ในฐานะที่เป็นตัวแทนในการดูแลการกาบอลของโต๊ะบอลจากในเมือง ไม่มีสายตรวจหรือตำรวจมายุ่ง เพราะความกว้างขวางในสถานะที่ใช้ชีวิตนั่งร้านน้ำชาทุกร้าน ตลอดเวลา ใช้ชีวิตเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนบ้าน และเข้าร่วมกิจกรรมสังคมของบ้านและครัวเรือนต่างๆ ทุกครัวเรือน ทุกศาสนา นั่งร้านน้ำชาตลอดเวลาเมื่อยามว่าง และการเดินทางออกจากบ้านไปในเมืองวันละหลายๆ ครั้ง ทั้งทำงานก่อสร้าง พักผ่อน มีเพื่อนมากมาย ในวันที่จัดงานศพคุณแม่ จึงทำบุญ 7 คืน มีผู้คนจำนวนมากเดินทางมาร่วมงานแสดงให้เห็นถึงการยอมรับ ความกว้างขวาง

ผู้ชายวัยทำงาน กับนกรงหัวจุก นกรงหัวจุกเป็นนันทนาการหรือการพนัน ยังไม่มีข้อสรุป แต่มีการตีความว่าไม่ใช่การเล่นพนัน แต่เป็นนันทนาการของคนวัยทำงานผู้ชาย ที่เล่นกันในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ โดยมีรวนกรงหัวจุก จำนวน 2 รว ที่ร้านน้ำชาในที่นี้จะไม่นำเสนอกรณีศึกษา

เจ้ามือในบ้าน หรือ คนขายหวยมี 5 คน โดยมีลักษณะพิเศษ คือ ประการแรกเป็นเพศหญิง และเป็นคนในศาสนาอิสลาม 3 คน และเป็นพุทธ 2 คน เพราะผู้เล่นพนันหวยเป็นแม่บ้าน ประการที่สอง เป็นคนที่มาจากสมาชิกครอบครัวที่พิเศษ เพราะกุมอำนาจทางการเมืองของบ้าน เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวหรือในสายญาติมีความสัมพันธ์กับการครองตำแหน่งของโครงสร้างทางอำนาจการเมืองในบ้าน เช่น

นักการเมืองท้องถิ่น และนักปกครองท้องถิ่น ประการที่สอง ในด้านสังคมนั้นพบว่าเป็นคน ที่มาจากตระกูลที่มีจำนวนมากหรือตระกูลใหญ่ของบ้าน หรือมาจากตระกูลที่ครอง ตำแหน่งทางสถาบันดั้งเดิมของบ้าน เช่น สถาบันทางศาสนา ประการที่สาม ทุกรายมี ฐานะทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมาก โดยมีกรณีศึกษา คือ หนูนา

หนูนา อายุ 38 ปี เป็นสตรีในศาสนาหนึ่ง เกิดในครอบครัวของชนชั้นนำของ บ้าน เพราะปู่เป็นผู้ใหญ่บ้าน พ่อ เป็นผู้ใหญ่บ้านและปัจจุบันเป็นสมาชิกสภา อบต. ลุง เป็นผู้นำศาสนา แม่เป็นแม่ค้าขายของตลาดนัดในเมือง เป็นบุคคลที่มาจากตระกูลที่มี สมาชิกมาในบ้าน มีลูกติดสามีเก่ามา 1 คน อดีตเคยเป็นลูกจ้างของหน่วยราชการในเมือง ผ่านระบบการเรียนมาสูงในระดับประกาศนียบัตร จึงสามารถแสวงหาโอกาสในการสร้าง รายได้หลากหลายแบบ ทั้งการปล่อยดอกเบี้ยเงินกู้ในระบบในบ้าน ทั้งดอกเบี้ยรายวัน และรายเดือนจนกลายเป็นแหล่งเงินกู้ในระบบที่มีชื่อเสียงของบ้านคนหนึ่งที่บริการ เงินกู้ให้แก่คนในบ้านและแม่ค้าในเมือง การจัดหาสินค้าจากตลาดในเมืองมาจ้างแม่บ้าน ในบ้านมาดำเนินการจัดตกแต่งผลิตภัณฑ์การเกษตรแล้วนำส่งกลับแม่ค้าหรือร้านค้าส่งใน ตลาดในเมือง จึงมีทักษะจากการจัดการหารายได้ และสามารถสร้างรถยนต์กระบะมาใช้ ขับใช้ในชีวิตประจำวันสัญจรในบ้านและในเมือง ใช้ชีวิตแบบทานข้าวนอกบ้าน ทานน้ำชา ในเมือง ในช่วงหลังนี้ได้สามีใหม่อายุ 57 ปี เป็นคนที่มีฐานะดีจากการเป็นพ่อค้าตลาดใน เมือง มีการปรับปรุงกิจการของพ่อจนสร้างรถรับจ้างโกนและรับจ้างปรับพื้นที่ 2 คัน พร้อมรถบรรทุกดินลูกรัง 6 ล้อ 2 คัน กิจการทางธุรกิจของเธอเติบโตรวดเร็ว แต่ก็ยังมี การปล่อยเงินกู้และขายหอยที่ยังดำเนินงานอยู่เป็นประจำ ในขณะที่พ่อเป็นคนสำคัญใน การเป็นเกษตรกรที่ดีเด่นทำนาจากการเช่าที่นาจำนวนนับ 100 ไร่ เลี้ยงวัวที่ทางราชการ แจกให้ประมาณกว่า 20 ตัว ในส่วนของการขายหอยนั้น เป็นผู้ที่ขายหอยมานานกว่า 10 ปี ตั้งแต่เป็นลูกจ้างเทศบาล ขายมาตลอด รายได้จากการการขายหอยจึงเป็นรายได้หลัก ของวาสนา ที่สามารถต่อยอดไปสู่ธุรกิจอื่นๆ

การยอมรับกิจกรรมการพนัน กับ การพนันที่ทำให้ยอมรับ

การยอมรับการพนันหวยหุ้นเป็นหนึ่งในหวยใต้ดินที่มีการยอมรับของแม่บ้านที่มีจำนวนผู้เล่นการพนันประเภทนี้จำนวนมาก เป็นเหมือนกิจกรรมการพนันเชิงสัญลักษณ์ของสตรีหรือแม่บ้านเนื่องจากมีเวลาว่าง ที่เล่นกันได้ง่าย เข้าถึงได้ง่าย ทั้งสะดวกในการซื้อขาย การเล่นพนันหวยหุ้นมีตัวแบบของผู้เล่นพนันประเภทนี้เป็นปัจเจกบุคคลที่ยอมรับของบ้านโต๊ะบอลเป็นอีกหนึ่งประเภทของพนันในชุมชนหรือบ้านนี้ที่มีการเล่นในในหมู่คนวัยรุ่นและเพศชาย เป็นเหมือนกิจกรรมการพนันเชิงสัญลักษณ์ของวัยรุ่นที่เป็นเพศชายที่ทำงานแล้วและบุคคลผู้ขายวัยทำงาน นครกรงหัวจุก เป็นกิจกรรมที่มีการอธิบายเชิงโต้แย้งว่าเป็นบันฑึงของกลุ่มวัยผู้ขายวัยทำงาน โดยใช้เสียงของนครกรงเป็นสื่อกลาง เพื่อรับรางวัล นครกรงหัวจุกจึงไม่มีความหมายในการพนันตามนิยาม เพราะสามารถใช้พักผ่อนบันฑึงในวันหยุด

การยอมรับต่อผู้ประกอบการพนัน หรือ เจ้ามือการพนัน

การยอมรับต่อการเป็นผู้ประกอบการพนันหรือเป็นการเป็นเจ้าของ พบว่าเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของผู้ประกอบการนั้น สัมพันธ์กับการยอมรับ เพราะมีผู้เล่นพนันจำนวนมากร่วมกิจกรรมในบ้านทั้งเพศหญิง เพศชาย วัยรุ่น เพศชายวัยทำงาน จึงมีหลักฐานเชิงประจักษ์แสดงถึงการยอมรับของบ้านให้มีผู้เป็นเจ้าของพนัน โดยที่ทุกรายเป็นบุคคลพิเศษที่คนอื่นๆ ไม่สามารถเป็นได้ ทำให้คนในบ้านและสังคมบ้านยอมรับด้วยความอดทนหรืออดกลั้น (Tolerance) กับความเป็นเจ้ามือพนัน สังคมในบ้านอดทนหรืออดกลั้นให้มีบุคคลที่มีพฤติกรรมพิเศษนี้ได้ด้วยการดำรงอยู่และอยู่ร่วมกันหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในบ้านได้อย่างปกติ ทั้งนี้ความอดทนหรืออดกลั้นมาจากการยอมรับด้วยเงื่อนไขปัจจัยของเจ้ามือ คือ

1) ปัจจัยเงื่อนไขการครอบครองตำแหน่งทางการเมือง เป็นเพราะว่าผู้ประกอบการพนัน หรือ เจ้ามือการพนันมีสมาชิกในครอบครัวผู้ประกอบการกิจกรรม

การพนันหรือเจ้ามือทุกรายครอบครองตำแหน่งทางการเลือกตั้ง ได้แก่ การครองตำแหน่งการเมืองท้องถิ่น การครองตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครองท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้านและสารวัตรกำนัน

2) ปัจจัยเงื่อนไขกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเพราะว่าผู้ประกอบการพนันหรือ เจ้ามือการพนัน หรือสมาชิกในครอบครัวผู้ประกอบการกิจกรรมการพนันหรือเจ้ามือในหมู่บ้านมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจ หรือการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มั่นคง ฐานะดี มีแหล่งรายได้ของครัวเรือนที่ชัดเจน เช่น มีที่ดินเช่ามาก มีร้านค้าเป็นของตนเอง มีเครื่องจักรในการทำธุรกิจ มีรถยนต์ มีบ้านเป็นของตนเองที่มั่นคง จึงเป็นพื้นฐานทางกิจกรรมเศรษฐกิจที่โดดเด่นหรือสูงหรือมากกว่าหรือหลากหลายกว่าบุคคลทั่วไปในบ้านนี้ นำไปสู่การเข้าสู่การประกอบการพนันที่เพื่อนบ้านให้การยอมรับ

3) ปัจจัยเงื่อนไขการครอบครองตำแหน่งของสถาบันศาสนา เป็นสถาบันฯที่กำหนดความคิดความเชื่อและแบบแผนของผู้คน แม้ว่าผู้ประกอบการพนันหรือเจ้ามือการพนัน ไม่ได้เป็นบุคคลสำคัญในสถาบันทางศาสนา หมายถึงไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดๆ ในวัดหรือมัสยิดหรือโบสถ์ แต่เป็นศาสนิกธรรมดา เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาตามปกติของศาสนิก และเช่นเดียวกับร่วมกันกิจกรรมทางศาสนาของเพื่อนบ้าน เพียงแต่มีสมาชิกหรือบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลในสายตระกูลของผู้ประกอบการพนันหรือเจ้ามือดำรงตำแหน่งในสถาบันทางศาสนา จึงนำไปสู่การยอมรับ

4) ปัจจัยเงื่อนไขในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นับว่าเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการพนันหรือเจ้ามือการพนันดำเนินชีวิตปกติในการร่วมกิจกรรมงานของเพื่อนบ้าน การไปร่วมงานไปมาหาสู่กับกิจกรรมของบ้าน แม้ว่าจะเป็นบ้านหรือชุมชนพิเศษที่มีลักษณะวัฒนธรรมก็ตาม แต่ผู้เป็นเจ้ามือก็ปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรมปกติจนเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

การยอมรับ ต่อ ผู้เล่นการพนัน

การยอมรับต่อผู้เล่นการพนัน เนื่องจากผู้เล่นพนันเป็นบุคคลปกติที่ทำกิจกรรมพนันเป็นที่รับรู้ของทุกคนในบ้าน ทำให้คนในบ้านและสังคมบ้านยอมรับแบบสยบสมยอม

กับกิจกรรมนี้ จากพฤติกรรมการเล่นพนันหวยหุ้นเป็นพนันของแม่บ้าน ฟุตบอลเป็นพนันของคนวัยรุ่นทำงานในเมือง ส่วนนกรงหัวจุกเป็นของวัยทำงานรุ่นใหม่และรุ่นใหญ่บางคน การที่ผู้คนจำนวนมากของบ้านนี้เล่นพนันแสดงให้เห็นถึงแบบแผนพฤติกรรมแบบรวมหมู่หรือเป็นค่านิยมสำคัญที่ดำรงอยู่และอยู่ร่วมกันหรือใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในสังคมแสดงให้เห็นถึงการสมยอม คือยอมให้มีความเสี่ยงที่จะโดนออกจากบรรทัดฐานทางอำนาจรัฐและอำนาจศาสนาก็ตาม อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ามีผู้คนจำนวนหนึ่งที่ไม่เล่นพนันแต่ก็อยู่รวมได้อย่างสงบสมยอมในการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ทั้งนี้ เพราะมีเงื่อนไขปัจจัยของผู้เล่นการพนัน คือ

1) ปัจจัยเงื่อนไขกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นเพราะว่าผู้เล่นการพนัน ทั้งกิจกรรมการพนันหวย หวยหุ้น กาฟุตบอล ในหย่อมบ้านนี้ เล่นพนันแล้ว ยังไม่พบว่าใครครัวเรือนใดต้องขายบ้าน ขายสมบัติทรัพย์สิน เพราะการเล่นพนันโดยตรง

2) ปัจจัยเงื่อนไขในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การดำเนินชีวิตปกติในการร่วมกิจกรรมงานของเพื่อนบ้าน การไปร่วมงานไปมาหาสู่กิจกรรมหรืองานของบ้าน และสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านตามปกติของผู้คนในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบ้านนี้ที่เป็นบ้านหรือชุมชนพิเศษที่มีลักษณะพหุวัฒนธรรมและใกล้ชิดกับชุมชนเมือง จึงรับเอากิจกรรมทุกกิจกรรมของสังคมเมืองที่เป็นกิจกรรมเผลอออกจากบรรทัดฐานของคนเมืองหรืออาจจะเป็นกิจกรรมของคนในสังคมระดับล่างของเมือง ที่คนในบ้านนี้เดินทางเข้าออกเมืองทุกวันๆ หรือ ไปทำงานในเมือง ก็เลียนแบบแบบแผนหรือวิถีหรือบางกิจกรรมมาปฏิบัติอย่างลงตัวในพหุวัฒนธรรมของชุมชนข้างเมือง เช่นนี้ความเป็นพหุสังคมของชุมชนข้างเมืองจึงเป็นโอกาสของการเป็นพื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมเผลอออกจากบรรทัดฐานได้ง่ายและเป็นไปอย่างประจักษ์แล้วในบ้านนี้

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาการยอมรับกิจกรรมการพนันในชุมชนที่มีลักษณะพิเศษแห่งหนึ่งของจังหวัดภาคใต้ตอนบนนั้น พบว่ากิจกรรมการพนันในชุมชนที่มีลักษณะพิเศษเพราะเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม นั้นคือ 1) ความเป็นพื้นที่พิเศษของกิจกรรมการพนันในชุมชนที่มี

ธรรมเนียมหรือเป็นเหมือนจารีตที่ปฏิบัติกัน คือ ไม่มีพื้นที่ที่เรียกว่า “บ่อน” ไม่ว่าจะเป็นไฟโปปัน อันเป็นประเภทพนันที่นิยมในพื้นที่ภาคใต้หรือเป็น เช่นเดียวกับสนามวู้ชนกั ไม่มี และก็ไม่มีการเลี้ยงวัวชนเพื่อชนแต่เป็นพื้นที่ที่ปลูกหญ้าไว้ขายให้กลุ่มเลี้ยงวัวชน ความเป็นพื้นที่พิเศษที่น่าสนใจ คือ พื้นที่เล่นพนันเป็นที่ครัวเรือน สถานที่ราชการ ร้านน้ำชา 2) คนพิเศษ เป็นลักษณะของสมาชิกในชุมชนที่เล่นกิจกรรมการพนันและผู้เป็นเจ้าของมีลักษณะพิเศษ ในความรู้ของสมาชิกในชุมชนว่าสมาชิกของชุมชนคนใดเล่นพนันจนเป็นที่รับรู้ หรือเป็นเหมือนบุคคลเชิงสัญลักษณ์ของผู้เล่นพนัน ทั้งนี้แบ่งออกเป็น (2.1) ผู้หญิง กับการเล่นหอยหุ้น ผู้หญิงที่เป็นแม่บ้าน อายุ 30 - 59 ปี มีประมาณร้อยละ 26.40 ของประชากรในชุมชนเป็นกลุ่มที่เล่นพนันหอย ทั้งเบอร์หุ้นประจำวัน หรือ “เบอร์หุ้น” และเบอร์ของกองสลากที่ออกทุกวันที่ 1 และ 16 ทุกๆเดือน หรือ “เบอร์รัฐบาล” โดยเฉพาะการเล่นหอยหุ้นนั้นกล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมการพนันของแม่บ้าน โดยมีบุคคลที่พิเศษอันเป็นเหมือนสัญลักษณ์หรือเป็นตัวแทนของชุมชน เช่นเดียวกับการเล่นหอยรัฐบาลที่ผู้ชายนิยมเล่นก็มีบุคคลที่เป็นเหมือนสัญลักษณ์หรือเป็นคัมภีร์หอยประจำบ้าน (2.2) วัยรุ่นกับการพนันกาบออล พบว่าเป็นกลุ่มวัยรุ่น ถึงวัยทำงาน มีวิธีการเล่นพนันฟุตบอล 2 วิธี วิธีแรก ผู้ชายพนันบอลจะขับรถมอเตอร์ไซด์วิ่งเพื่อนำส่งใบกาบออลไปส่งให้ผู้เล่นที่เป็นขาประจำที่ถึงบ้าน ในเวลาตอนบ่าย ประมาณ 15 นาฬิกา เป็นต้นไป วิธีที่สองผู้เล่นสามารถไปรับใบกาบออลได้ที่ร้านน้ำชาและศาลาข้างร้านขายของชำในกลางชุมชนได้ในเวลาเย็นประมาณ 17 แล้วกลับมาคืนใบกาบออลพร้อมกันเงินสด มาไว้ที่เดิมไม่เกินเวลา 21 นาฬิกา (2.3) ผู้ชายวัยทำงานกับนกกรงหัวจุก เป็นนันทนาการหรือการพนันยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน มีการตีความว่าไม่ใช่การเล่นพนัน แต่เป็นนันทนาการของผู้ชายวัยทำงานเล่นกันในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ โดยมีราวนกกรงหัวจุกที่ร้านน้ำชาจำนวน 2 ราว 3) ผู้หญิงกับเจ้ามือหรือคนขายหอย มีทั้งหมด 5 คน โดยมีลักษณะพิเศษ ประการแรก เป็นเพศหญิงและเป็นคนในศาสนาหนึ่ง 3 คน และศาสนาหนึ่ง 2 คน ประการที่สอง เป็นคนที่มาจากสมาชิกครอบครัวที่พิเศษ เนื่องจากมาจากครอบครัวที่พิเศษที่สมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เป็นญาติครองตำแหน่งของโครงสร้างทางอำนาจการเมืองในชุมชน ประการที่

สาม เป็นคนที่มาจากตระกูลที่มีสมาชิกจำนวนมากหรือตระกูลใหญ่ของชุมชนนี้หรือมาจากตระกูลที่ครองตำแหน่งในสถาบันดั้งเดิมของชุมชน เช่น สถาบันทางศาสนา ประการที่สี่ ทุกรายมีฐานะทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งมาก

กิจกรรมการพนันในชุมชนพิเศษเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของสมาชิกของชุมชนที่ทำให้การยอมรับแบบสยบสมยอม (submissive) ต่อพฤติกรรมของผู้เล่นพนันและเจ้ามือพนัน ผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพนัน เพราะบริบททางสังคมที่เป็นแบบพหุลักษณะทางวัฒนธรรม ซึ่งเปิดรับต่อกิจกรรมทางวัฒนธรรมแปลกใหม่ต่างๆ และวัฒนธรรมที่สืบทอดมาแต่อดีต เป็นการยอมรับแบบสยบสมยอมต่อแบบแผนหรือพฤติกรรมของบุคคลในชุมชนที่ยอมรับปฏิบัติกับปรากฏการณ์อื่น หรือเหตุการณ์อื่น หรือ ความเชื่ออื่นๆ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่มาจากพลัฏยนอกสังคมหรือนอกชุมชน ให้เกิดความต้องการยอมรับปฏิบัติ ทั้งนี้ เป็นธรรมชาติของสังคมแบบพหุลักษณะทางวัฒนธรรมที่ต้องสยบสมยอมต่อความหลากหลายและการคำนึงถึงสิทธิปัจเจกบุคคล ทั้งๆ ที่ในบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมการเมืองหรือเป็นกิจกรรมที่เอนเอ้อจากบรรทัดฐานทางสังคม แต่ก็ได้รับการยอมรับแบบสยบสมยอมที่ไม่มีความสงสัย กังขาโต้แย้งหรือตั้งคำถามกับกิจกรรมพนัน เพราะปฏิบัติซ้ำๆ เหมือนๆ กันเกือบทุกครัวเรือน เป็นการสยบสมยอมจนกลายเป็นระบบความเชื่อใหม่ ความรู้สึกใหม่กับกิจกรรมพนันและสมาชิกในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพนันที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ อย่างไรก็ตาม การยอมรับแบบสยบสมยอมกับกิจกรรมการพนัน มี 2 กลุ่มคน กล่าวคือ

ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกิจกรรมการพนันในสังคมลักษณะพิเศษนั้น พบว่ามีปัจจัยสำคัญๆ คือ ปัจจัยแรก ได้แก่ ปัจจัยทางศาสนา ปัจจัยที่สอง ปัจจัยการครอบครองอำนาจหรือการครอบครองตำแหน่งทางการเมือง ปัจจัยที่สาม ปัจจัยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยที่สี่ ปัจจัยเงื่อนไขในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยที่แต่ละปัจจัยจะขึ้นขึ้นอยู่กับกลุ่มคนที่เล่นพนัน กล่าวคือ

กลุ่มคนแรกการยอมรับต่อผู้ที่เป็นเจ้ามือเป็นการยอมรับแบบสยบสมยอมดังที่กล่าวแล้ว มาจากปัจจัย 1) ปัจจัยการครอบครองตำแหน่งทางการเมือง เป็นเพราะว่าผู้เป็นเจ้าของการพนันหรือสมาชิกในครอบครัวเจ้ามือทุกรายครอบครองตำแหน่งทางการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งในชุมชน ได้แก่ ตำแหน่งการเมืองท้องถิ่น ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครองท้องที่ 2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เพราะว่าผู้เป็นเจ้าของการพนันหรือสมาชิกในครอบครัวผู้เป็นเจ้าของชุมชนครอบครองโอกาสในการแสวงหารายได้ให้กับครัวเรือนได้มาก จึงมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี 3) ปัจจัยการครอบครองตำแหน่งของสถาบันศาสนา ผู้เป็นเจ้าของมือเป็นศาสนิกที่เข้าร่วมกิจกรรมศาสนาตามปกติ เช่นเดียวกับสมาชิกในครอบครัวหรือในสายตระกูลของเจ้ามือดำรงตำแหน่งในสถาบันทางศาสนา 4) ปัจจัยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้เป็นเจ้าของการพนันดำเนินชีวิตปกติในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนบ้าน การไปร่วมงานกับกิจกรรมของชุมชนได้ครบถ้วนตามกิจกรรมความเชื่อที่หลากหลายของชุมชนที่มีลักษณะพหุวัฒนธรรม

สำหรับกลุ่มที่สอง การยอมรับต่อผู้เล่นการพนันถือว่าเป็นการยอมรับแบบสยบสมยอม เช่นเดียวกัน เพราะผู้คนจำนวนมากของชุมชนนี้เล่นพนันจนเป็นแบบแผนพฤติกรรมรวมหมู่หรือเป็นค่านิยมสำคัญที่ดำรงอยู่และร่วมกันใช้เป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน แสดงให้เห็นถึงการสมยอมให้มีกิจกรรมนี้แม้ว่าจะเผลอออกจากบรรทัดฐานทางอำนาจรัฐและอำนาจศาสนาก็ตาม แม้ว่าจะมีผู้คนที่ไม่เล่นพนันแต่ก็สยบสมยอมให้มีกิจกรรมพนันได้ ทั้งนี้ เพราะมีปัจจัยคือ 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เป็นเพราะว่าผู้เล่นการพนันยังไม่มีครัวเรือนใดต้องขายบ้าน ขายสมบัติทรัพย์สิน เพราะการแพ้ในการเล่นพนันโดยตรง 2) ปัจจัยในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การดำเนินชีวิตปกติในการร่วมกิจกรรมงานของเพื่อนบ้าน การไปร่วมงานไปมาหาสู่กิจกรรมหรืองานของบ้าน และสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านตามปกติ

อย่างไรก็ตาม ความน่าสนใจของปรากฏการณ์การยอมรับกิจกรรมการพนันในชุมชนหรือบ้านนี้สามารถเข้าใจได้ว่า ประการแรก การยอมรับกิจกรรมการพนันในบ้านหรือชุมชนต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมทางสังคมที่อยู่นอกบรรทัดฐานทางสังคม นั่นคือเป็นข้อ

ห้ามตามคำสอนทางศาสนา โดยเฉพาะบางศาสนาที่มีความเคร่งครัดมากจะยิ่งเป็นข้อห้ามมากเป็นพิเศษ เช่นเดียวกับการพนันเป็นการทำกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย แต่ยังมีกรปฏิบัติกิจกรรมในบ้านนี้อย่างโจ่งแจ้งจนกลายเป็นวิถีของบ้านหรือวิถีชุมชนหรือวิถีประชาไม่เกรงกลัวกฎหมายไม่นำพาต่อคำสอน พฤติกรรมการเล่นพนันที่เล่นกันหลายกลุ่มอายุทุกเพศจึงเป็นการยอมรับและการดำรงอยู่ ตลอดจนยอมรับการทำกิจกรรมร่วมกันหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของทุกคนที่เล่นพนัน เพราะสมาชิกในสังคมจำนวนมากเล่นพนันกันทุกคน หากเผลอออกจากบรรทัดฐานก็เท่ากับเผลอกับเกือบทั้งบ้านหรือเกือบทั้งชุมชนว่ากันถึงที่สุด ผู้คนจำนวนมากต่างก็ปฏิบัติกิจกรรมนอกบรรทัดฐานที่กล่าวมาแล้ว จึงเป็นวิถีของบ้านหรือวิถีชุมชนหรือวิถีประชาที่ยอมรับมาปฏิบัติกันอย่างเกือบเป็นปกติ ประเด็นที่น่าสนใจของปรากฏการณ์นี้เป็นเพราะบ้านหรือชุมชนหรือสังคมนั้นมีลักษณะพิเศษ กล่าวคือการเป็นสังคมเปิดและสังคมพหุวัฒนธรรม โดยที่สังคมเปิดหมายถึงเป็นบ้านที่สมาชิกของบ้านกว้างขึ้นมากกว่าความคิดเดิม บรรทัดฐานเดิมที่ยึดคำสอนและกฎหมาย แต่สมาชิกยอมรับความคิดใหม่ ความเชื่อใหม่ ส่งผลต่อการปฏิบัติและมีพฤติกรรมแบบใหม่ที่แตกต่างบทบาทเดิมที่ยึดตามบรรทัดฐานทางศาสนาและกฎหมาย การเป็นสังคมเปิดจึงกระตุ้นให้สมาชิกในบ้านเปิดโลกทัศน์ใหม่และชีวิตทัศน์ใหม่สนใจการปฏิบัติหรือพฤติกรรมทางโลกที่ถูกกระตุ้นด้วยกระแสของวัฒนธรรมใหม่ๆ มากกว่าโลกทัศน์กระแสหลักแบบดั้งเดิม อาจะมาจากการปฏิบัติตามและผ่านสื่อแบบใหม่ แต่ที่สำคัญเป็นลักษณะเฉพาะของบ้านหรือชุมชนที่ศึกษานี้คือ การที่มีบ้านที่ต้องอยู่ติดกับชุมชนเมืองเป็นชุมชนชายของชุมชนเมือง มีการดำรงชีวิตต้องพึ่งพาเมืองหรือต้องปฏิสัมพันธ์กับโลกทัศน์และชีวิตทัศน์แบบใหม่จากเมืองที่อยู่ภายนอก จึงมีโอกาสนซึมซับเอาแบบแผนใหม่มาปฏิบัติอย่างเผลอจากบรรทัดฐานที่เป็นระบบคุณค่าเดิมให้กลายเป็นการขยายผลสู่การยอมรับมาปฏิบัติอย่างมาก นอกจากนี้ สมาชิกในบ้านหรือชุมชนที่เป็นเหมือนชายขอบของชุมชนเมืองจะปฏิสัมพันธ์กับวิถีคนเมืองที่เป็นคนระดับล่าง ที่ค่อนข้างสนใจการพนันเพราะเป็นกิจกรรมที่เสี่ยงโชคตามหลักคิดที่ว่าคนระดับล่างมักนิยมเสี่ยงโชคกับกิจกรรมการพนัน ก็ส่งผลมาจากการเป็นสังคมเปิด ส่วนการเป็นสังคม

พหุวัฒนธรรม นั้นเพราะว่าบ้านหรือชุมชนนี้เป็นบ้านที่มีความหลากหลายความเชื่อทางศาสนา ทั้งนี้ ด้วยความเป็นบ้านหรือชุมชนที่มีผู้นับถือศาสนาแตกต่างกันสองกลุ่มศาสนา ด้วยจำนวนประชากรเกือบเท่าๆ กัน จึงเป็นพหุสังคมที่สามารถเป็นเงื่อนไขให้เกิดการปรับเปลี่ยนหรือเผลอออกจากบรรทัดฐานได้ง่าย ความเป็นพหุสังคมวัฒนธรรมอาจจะทำให้รับเอากิจกรรมการพนันมาเป็นกิจกรรมได้ง่าย แม้ว่าจะมีข้อโต้แย้งว่า สังคมพหุวัฒนธรรมในบางพื้นที่หรือมีจำนวนมากไม่เผลอออกจากบรรทัดฐานทางศาสนาและกฎหมาย แต่บ้านหรือชุมชนนี้เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมแบบชายขอบเมืองที่กำลังเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นเมืองรับเอาสิ่งแปลกใหม่มาปฏิบัติก็จะมีโอกาสยอมรับเอาความแปลกของรูปแบบหรือประเภทการพนันแปลกใหม่ เช่น หว่ยหุ้น กาบอลเข้ามาด้วย

ประการที่สอง ประเภทของพนันกับกลุ่มคนที่เล่นพนันที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละประเภทพนันเป็นเครื่องมือในการจำแนกกลุ่มคนในบ้านตามแบบแผนการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน เช่น นกกรงหัวจุกกับคนวัยทำงานที่เป็นผู้ใหญ่อันเป็นแรงงานรับจ้าง แรงงานอิสระใช้ปฏิสัมพันธ์กันในวันหยุด การกาบอลกับแรงงานที่เป็นวัยรุ่นที่ทำงานรับจ้างในเมืองหรือแรงงานใหม่ที่เล่นกันในตอนเย็นและหัวค่ำ หว่ยรัฐบาลกับผู้คนวัยสูงอายุ ส่วนหว่ยหุ้นกับสตรีที่เป็นแม่บ้านที่อยู่กับบ้านเล่นไปในขณะที่ทำงานบ้านหรือรับจ้างทำงานที่บ้าน ประเภทพนันกับกลุ่มคนจึงมีความเป็นพิเศษเพื่อเป็นเหมือนกิจกรรมสำหรับพักผ่อนของคนแต่ละกลุ่ม เช่นนี้ การพนันจึงเป็นเหมือนกิจกรรมการพักผ่อนของชุมชนหรือบ้านหรือสังคมชายขอบเมือง โดยที่ทุกประเภทพนันจะมีคนพิเศษที่เป็นตัวอย่างให้เป็นที่รับรู้อย่างโจ่งแจ้ง

ประการที่สาม การยอมรับกิจกรรมการพนันเป็นการยอมรับโดยสยบสมยอม และการยอมรับด้วยความอดทนหรืออดกลั้นของบุคคลในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การยอมรับหรือความอดทน หรืออดกลั้น หรือขันติของปัจเจกบุคคลต่อพฤติกรรมหรือบริบทหรือสถานการณ์ในสังคมที่มีลักษณะเป็นพหุลักษณะ จากบุคคลหรือพฤติกรรมผู้อื่นที่ปฏิสัมพันธ์ด้วยกัน กล่าวอย่างง่ายที่สุด ในความหมายนี้คือ เป็นพฤติกรรมการยอมรับยอมทนยอมรับอย่างอดทนยินยอมทั้งที่อาจจะไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วย

ทั้งนี้อาจจะก้าวไปสู่การยอมรับแบบสยบสมยอม เป็นการยอมรับที่มีลักษณะการสยบสมยอมของบุคคลที่มีกับปรากฏการณ์หนึ่งๆ เหตุการณ์หนึ่ง ความเชื่อหนึ่ง เป็นการยอมรับที่สยบสมยอมจากการกระตุ้นด้วยปัจจัยภายนอก ความต้องการภายนอกตนเอง หรือหน่วยงานที่ตนสังกัด เป็นการสยบสมยอม เป็นเพราะปัจจัยของบริบทของสังคม โดยกรณีที่เป็นชุมชนหรือบ้านเป็นแบบเปิดมีลักษณะพิเศษแบบพหุสังคมวัฒนธรรม โอกาสของสมาชิกในสังคมให้การยอมรับแบบสยบสมยอมให้มีกิจกรรมพนันมีมากขึ้น แม้ว่าจะเป็นการยอมรับให้มีกิจกรรมการพนันแต่ไม่อาจจะให้มีได้ทุกประเภทเป็นลักษณะการยอมรับกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมการเมือง เช่นนี้กิจกรรมการพนันจึงเป็นกิจกรรมที่เผลอออกจากบรรทัดฐานทางสังคม แต่ก็ได้รับการยอมรับแบบสยบสมยอม เท่ากับว่าเป็นการยอมรับของสมาชิกในบ้านแห่งนี้ที่มาจากแบบแผนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาผ่านความคิด ความเชื่อ จึงเป็นการยอมรับวิถีหรือระบบความเชื่อ ทำให้กิจกรรมพนันเกิดขึ้นมาแต่อดีตและดำรงอยู่อย่างเข้มแข็ง เป็นการยอมรับผ่านวิถีชีวิตจากความรู้สึกและจิตใจโดยไม่มีใครสงสัยหรือตั้งคำถามกับกิจกรรมนี้ว่าส่งผลอย่างไร เพราะปฏิบัติซ้ำๆ เหมือนๆ กันเกือบทุกครัวเรือน เป็นการยอมรับโดยดุษฎีถึงรากเหง้าทางความคิดของคนในบ้าน โดยปราศจากเงื่อนไข หรือโดยไม่ต้องกังขาหรือข้อโต้แย้งสงสัย

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ บุญสวยขวัญ. (2544). **วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังในระยะแผนพัฒนา**. รายงานภายใต้โครงการวิจัยเมธีอาวุโส ศาสตราจารย์สุทิววงศ์ พงศ์ไพบูลย์ ภายใต้การสนับสนุนของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ณรงค์ บุญสวยขวัญ. (2549). **ประวัติศาสตร์ชุมชนลุ่มน้ำปากพนังเพื่อการสร้างตัวชี้วัดในการพัฒนา**. รายงานวิจัยเสนอมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

รงค์ บุญสวยขวัญ. (2556). **เศรษฐกิจการเมืองพนันวัวชนภาคใต้**. รายงานวิจัยเสนอ
ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รงค์ บุญสวยขวัญ. (2558). **เครือข่ายการพนันภาคใต้เพื่อการประกอบสร้างอำนาจรัฐ
ในชุมชนท้องถิ่นภาคใต้**. รายงานวิจัยเสนอศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะ
เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.